

TS. TRẦN THUY BÌNH

Giáo trình Mỹ thuật Trang phục

SÁCH DÙNG CHO CÁC TRƯỜNG ĐẠO TẠO HỆ TRUNG HỌC CHUYÊN NGHIỆP -
CAO ĐẲNG VÀ ĐẠI HỌC

TRƯỜNG ĐHCN HN-TH
TRẦN VE
Mã sách: * 17 *

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC

TS. TRẦN THUY BÌNH

GIÁO TRÌNH MỸ THUẬT TRANG PHỤC

(Sách dùng cho các trường đào tạo hệ
Trung học chuyên nghiệp - Cao đẳng - Đại học)

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC

Lời nói đầu

Trang phục là một trong những nhu cầu thiết yếu của con người. Trang phục giúp cho con người hoà hợp với môi trường tự nhiên. Trang phục tô điểm cho người mặc, làm đẹp thêm cuộc sống. Vì thế ngành công nghiệp Thời trang - ngành sản xuất ra những sản phẩm mặc và làm đẹp cho con người - đang ngày một phát triển.

Ở Việt Nam, ngành công nghiệp Dệt - May - Thời trang thu hút ngày càng nhiều lao động. Nhu cầu học nghề may và thiết kế thời trang để tham gia vào ngành công nghiệp Thời trang đang cuốn hút nhiều bạn trẻ. Bộ giáo trình này được biên soạn nhằm đáp ứng nhu cầu học tập, nghiên cứu và giảng dạy các môn học chính của chuyên ngành May - Thời trang.

Bộ giáo trình được biên soạn theo chương trình đào tạo hệ THCN của Bộ Giáo dục và Đào tạo. Bộ sách gồm bốn cuốn :

1. **"Giáo trình Mỹ thuật trang phục"** của TS. Trần Thuỷ Bình được cấu tạo từ hai mảng kiến thức : Phần A "Lịch sử Thời trang", giới thiệu khái quát về thói quen, thị hiếu thẩm mỹ, tập quán mặc trong quá khứ của các dân tộc trên thế giới và của người Việt Nam. Với thời lượng khoảng 30 tiết, giáo trình cung cấp không chỉ những nội dung cơ bản, cô đọng nhất về lịch sử trang phục mà cả những kiến thức về thời trang và mốt. Trong khuôn khổ của thời lượng 45 tiết, phần B được trình bày thành 3 chương. Chương thứ nhất bàn về màu sắc. Chương thứ hai nêu các yếu tố khác của mỹ thuật trang phục. Chương thứ ba nghiên cứu bố cục và các thủ pháp xây dựng bố cục cùng hiệu quả thẩm mỹ do các bố cục đem lại.

2. **"Giáo trình Vật liệu may"** do ThS. Lê Thị Mai Hoa biên soạn, với khung thời lượng ấn định cho môn học này là 60 tiết, chia thành hai phần. Nội dung phần một trình bày về nguyên liệu may, lý giải định nghĩa, kiểu dệt cùng tính chất sử dụng của các loại vải dệt kim và dệt thoi. Nội dung phần hai giới thiệu, phân loại, tính chất, cách nhận biết và phạm vi sử dụng các loại phụ liệu may như chỉ, vật liệu dựng, vật liệu cài...

3. **"Giáo trình Thiết kế quần áo"** của nhóm tác giả Nguyễn Tiến Dũng, Nguyễn Thị Hạnh và ThS. Nguyễn Thuý Ngọc được biên soạn cho thời lượng 120 tiết, cũng chia thành hai phần : Phần A đề cập đến các nội dung gồm những kiến thức cơ sở như phương pháp lấy số đo cơ thể, đặc điểm kết cấu các chủng loại quần áo và hệ thống cỡ số... Phần B hướng dẫn cách trình bày bản vẽ thiết kế kỹ thuật và trang bị cho học sinh các kiến thức và phương pháp thiết kế các kiểu quần áo thông dụng.

4. **"Giáo trình Công nghệ may"** của các tác giả Nguyễn Tiến Dũng, Nguyễn Thị Hạnh, ThS. Lê Thị Mai Hoa, Nguyễn Thu Huyền biên soạn là giáo trình cho môn học cùng tên với thời lượng 90 tiết. Phần A gồm 5 chương, đề cập đến kỹ thuật cơ bản của nghề may như kỹ thuật khâu tay, kỹ thuật may máy

cùng các thiết bị, dụng cụ sử dụng trong nghề. Cách tính định mức vải cho các loại quần áo. Phần B hướng dẫn quy trình, kỹ thuật may các kiểu quần áo thông dụng.

Nội dung của từng cuốn sách và cả bộ sách có tính thống nhất cao : Trình bày ngắn gọn, cô đọng nhưng súc tích, dễ sử dụng. Bộ sách là cơ sở để các giáo viên có thể biên soạn bài giảng cho phù hợp với đối tượng học. Trong quá trình sử dụng, các giáo viên có thể điều chỉnh số tiết của từng chương sao cho phù hợp với thời gian cho phép của từng trường. Bộ sách giúp cho học sinh dễ theo dõi bài giảng của các giáo viên, nắm bắt lý thuyết các môn học. Trong bộ giáo trình này, chúng tôi không đề ra nội dung thực hành vì trang thiết bị phục vụ thực hành của các trường không đồng nhất. Tuy nhiên nội dung của các cuốn sách cũng là sườn chính để giáo viên theo đó mà tổ chức các tiết học thực hành. Sách cũng là cơ sở để các giáo viên có thể phát triển, mở rộng bài giảng nếu thời gian cho phép.

Tập thể các tác giả tham gia biên soạn bộ sách này là các giáo viên giảng dạy lâu năm, giàu kinh nghiệm của các trường Dạy nghề, Cao đẳng và Đại học. Trong số đó có những tác giả đã và đang tham gia quản lý may và quản lý đào tạo ; nhiều tác giả có bề dày kinh nghiệm viết sách giáo khoa và thẩm định sách giáo khoa của Bộ Giáo dục và Đào tạo. Những kinh nghiệm giảng dạy và viết sách nhiều năm được các tác giả đúc kết và đưa vào nội dung sách, làm cho các cuốn sách thêm phần chuẩn xác và hấp dẫn.

Bộ giáo trình được biên soạn cho đối tượng là học sinh THCN. Tuy nhiên bộ sách cũng là tài liệu tham khảo tốt, bổ ích cho sinh viên Cao đẳng và Đại học thuộc chuyên ngành công nghệ may và thiết kế thời trang cũng như các nhà thiết kế thời trang, các kỹ thuật viên, các nhà tổ chức, quản lý may thời trang đang làm việc ở các cơ sở kinh tế, sản xuất, kinh doanh hàng may mặc và thời trang và bạn đọc yêu thích nghề may.

Mặc dù đã cố gắng khi biên soạn nhưng chắc chắn không tránh khỏi khiếm khuyết. Rất mong nhận được những ý kiến đóng góp của người sử dụng để lần tái bản sau được hoàn chỉnh hơn. Mọi đóng góp xin được gửi về Công ty Cổ phần Sách Đại học - Dạy nghề - 25 Hà Thuyên, Hà Nội.

TS. TRẦN THUỶ BÌNH (Chủ biên) cùng các tác giả

MỤC LỤC

	Trang
Lời giới thiệu	3
Phần A. LỊCH SỬ THỜI TRANG	
Chương I - Khái quát về trang phục	7
I - Nguồn gốc của quần áo	7
II - Chức năng của quần áo	10
III - Những khái niệm cơ bản	13
IV - Phân loại quần áo	15
Câu hỏi chương I	18
Chương II - Lược khảo về trang phục phương Tây qua các thời đại	19
I - Trang phục thế giới Cổ đại	19
II - Trang phục thời Trung cổ	
III - Trang phục thế kỷ XIV	25
IV - Trang phục thời Phục Hưng thế kỷ XV	26
V - Trang phục thế kỷ XVI	28
VI - Trang phục thế kỷ XVII	31
VII - Trang phục thế kỷ XVIII	32
VIII - Trang phục thế kỷ XIX	33
IX - Trang phục thế kỷ XX	34
Câu hỏi chương II	37
Chương III - Khái lược về thời trang Việt Nam theo dòng lịch sử	38
I - Trang phục thời Hùng Vương	38
II - Trang phục thời phong kiến	42
III - Trang phục thời Pháp thuộc	49
IV - Trang phục thời kỳ chống Pháp	50
V - Trang phục giai đoạn (1954 - 1964)	51
VI - Trang phục trong thời kỳ kháng chiến chống Mỹ	52
VII - Trang phục thời kỳ thống nhất đất nước (1975 - 1990)	53
VIII - Trang phục Việt Nam đương đại (từ 1990 đến nay)	53
Bài tập	59

Chương IV - Thời trang và mốt	61
I - Khái niệm mốt thời trang	61
II - Những tính chất chung của mốt và thời trang	65
III - Những đặc điểm riêng của hiện tượng "mốt"	71
IV - Các yếu tố ảnh hưởng tới sự phát triển của thời trang	79
V - Đặc điểm của mốt thời trang đương đại	81
Câu hỏi chương IV	83
 Phần B - MỸ THUẬT TRANG PHỤC	
Chương V - Màu sắc trong lĩnh vực thời trang	87
I - Vòng màu cơ bản	87
II - Các khái niệm cơ bản về màu sắc	90
III - Những tính chất cơ bản của màu sắc	94
IV - Màu sắc	97
V - Màu trong lĩnh vực thời trang	100
VI - Hoà sắc trên trang phục	102
Bài tập thực hành	112
Chương VI - Hình dáng, hoạ tiết, chất liệu	120
I - Hình dáng quần áo	120
II - Thiết kế trang trí quần áo	130
III - Chất liệu	135
Bài tập	141
Chương VII - Bố cục trang phục	145
I - Những vấn đề cơ bản của bố cục trang phục	145
II - Các thủ pháp xây dựng bố cục trang phục	151
III - Quan hệ giữa bố cục trang phục với đặc điểm cơ thể người mặc	165
IV - Phong cách thời trang	166
Bài tập	168
Phụ lục	169
Tài liệu tham khảo	177
Mục lục	178